

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/269/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812214827
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8812214827.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu Československá obchodná banka, a. s., Michalská 18, Bratislava, IČO: 36 854 140, právne zastúpený JUDr. Branislavom Zubercom, advokátom, Michalská č. 9, Bratislava proti žalovanému J. P., bytom V. X. č. XXX, t. č. XX.V. XXXX/XX, Y., o zaplatenie 1 943,16 Eur istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 10C/85/2013-49 zo dňa 13.11.2013 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 584,95 Eur spolu s 9,5 % úrokom z omeškania zo sumy 1220,63 Eur od 6.10.2011 do zaplatenia a s 25% ročným úrokom zo sumy 17,66 Eur od 1.10.2012 do zaplatenia, ako aj nahradiť mu trovy konania vo výške 73,53 Eur pozostávajúce z pomernej časti zaplateného súdneho poplatku a vo výške 134,76 Eur pozostávajúce z trov právneho zastúpenia žalobcu, všetko v lehote do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, stanovisko účastníkov konania, obsah pripojených listinných dôkazov, citoval čl. I., IV., V., VII. zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi dňa 18.5.2007 ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch, ďalej na základe ktorej žalobca zriadil dňom 18.5.2007 pre žalovaného ako majiteľa účtu bankový účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX a žalovaný sa zaviazal čerpať peňažné prostriedky a vystavovať platobné príkazy len do výšky voľných peňažných prostriedkov na účte s tým, že v prípade zmluvne nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov uložených na účte banka úročí vzniknutý zostatok debetnou úrokovou sadzbou vyhlásenou bankou. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli obchodné podmienky žalobcu, podmienky vedenia bežného účtu a podmienky pre vydanie a používania platobnej karty, na ktorých obsah súd prvého stupňa poukázal, najmä čl. I. bod 1.1, čl. III bod 3.1, čl. IV bod 4.1 a 4.2, čl. V bod 5.1 a 5.2, ako aj bod IX. 1 písm. d. Súd uviedol, že z výpisu z úverového účtu vyplýva, že celkový dlh žalovaného predstavuje 1.943,16 Eur, z toho istina 1220,63 Eur, úrok v sume 351,98 Eur a úrok z omeškania v sume 193,13 Eur a poplatky 159,76 Eur. Podľa prehľadu úrokových sadzieb žalobcu pre fyzické osoby - občanov, pri nepovolenom prečerpaní výška debetnej úrokovej sadzby predstavovala 25 %, ktorá bola uvádzaná v percentách p.a., teda ročne. Žalobca listom zo dňa 5.10.2011, oznámil žalovanému zosplatenie úveru z dôvodu, že žalovaný bol v omeškaní s plnením svojich záväzkov. K zosplateniu pohľadávky došlo 20.8.2011 a zároveň ho vyzval žalovaného na zaplatenie 1 567,29 Eur. Pokusom o zmier zo dňa 23.10.2012, žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 2 049,91 Eur, pozostávajúcej z istiny úveru vo výške 1 220,63 Eur, úroku za úver vo výške 351,98 Eur, úroku z omeškania vo výške 193,13 Eur a ďalších poplatkov vo výške 159,76 E a debetného zostatku vo výške 17,66 Eur.

Následne súd citoval ust. § 25 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ďalej ust. § 2 písm. a/, § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ďalej § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ako aj ust. §§ 52 ods. 1, 2, 53 ods. 1, 2, 3, 5, 9, 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a ust. §§ 497, 502 ods. 1, 503 ods. 2, 504, 506, 708, 709 ods. 1, 710 Obchodného zákonníka a uviedol, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalobca žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 100 000,- Sk, ktorý mal žalovaný splácať riadne a včas. Z dôvodu jeho neplatenia došlo k zosplatneniu pohľadávky k 20.8.2011. Dlžná suma 1 925,50 Eur pozostávala z istiny úveru vo výške 1 220,63 Eur, vyčísleného úroku z úveru vo výške 351,98 Eur, vyčísleného úroku z omeškania vo výške 193,13 Eur a poplatku vo výške 159,76 Eur. Istina bola určená s úrokom vo výške 15,80 % a úrokom z omeškania vo výške 9,50 %. Dňa 18.5.2007 uzavreli zmluvu o bežnom účte a balíku produktov a služieb ČSOB Pohoda.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi účastníkmi konania boli uzavreté dve zmluvy, a to zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o bežnom účte. Obe zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý výklad je v súlade s úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Z tohto dôvodu súd prvého stupňa aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď predmetné zmluvy sú zmluvami, ktoré vykazujú známky absolútneho obchodu a je ich potrebné posúdiť podľa Obchodného zákonníka, ale sú zmluvami spotrebiteľskými.

Vo vzťahu k zmluve o bežnom účte a balíku produktov a služieb ČSOB Pohoda, súd považoval za preukázané, že na predmetnom účte vznikol debet vo výške 17,66 Eur, a preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie tejto sumy. V zmysle príslušných dojednaní zmluvy aj na zaplatenie debetného úroku z dlžnej sumy vo výške 25% ročne od 1.10.2012 do zaplatenia, teda v časti pohľadávky z titulu porušenia zmluvy o bežnom účte považoval súd nárok za dôvodný.

Druhou pohľadávkou uplatnenou žalobcom bola pohľadávka z titulu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd považoval za preukázané, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 100 000,- Sk (3.319,39 Eur), ktorý mal za dohodnutých podmienok splatiť. Keďže ho žalovaný riadne a včas nesplácal, žalobca zosplatnil predmetný úver k 20.8.2011. Uplatňovaná pohľadávka z titulu neuhradenej istiny úveru je v celkovej sume 1 220,63 Eur. Zo strany žalovaného nedošlo ani k čiastočnej úhrade vyčísleného nedoplatku a súd preto považoval nárok žalobcu v tejto časti za dôvodný.

Ďalšom uplatňovanou sumou žalobcom bol nárok na vyčíslený úrok z úveru. V tejto súvislosti sa súd zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý v zmysle zmluvy bol dojednaný na 15,80 % ročne. Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (máj 2011) pri spotrebiteľskom úvere od 1 do 5 rokov predstavovala 11,70 % ročne. Súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, podľa ktorého dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústami v čase uzavretia zmluvy. Považoval dohodu o výške úrokov presahujúcu úrokovú mieru v bankách o 4 % ročne za platne dojednanú a v časti vyčísleného úroku z úveru v sume 346,66 Eur považoval nárok žalobcu za dôvodný, lebo k zosplatneniu úveru dlžná suma predstavovala 346,66 Eur.

Vo vzťahu k uplatnenej istine vo výške 193,13 Eur predstavujúcej vyčíslený úrok z omeškania k 17.10.2012, súd uviedol, že od 17.10.2012 si žalobca uplatňoval úrok z omeškania v zákonnej výške 9,5% ročne, a súd nemal preukázané, že aj vyčíslený nárok na úrok z omeškania vo výške 193,13 Eur bol vyúčtovaný pri použití úrokovej sadzby 9,5 % ročne, a preto v tejto časti považoval nárok žalobcu za nedôvodný.

Vo vzťahu k uplatnenej sume 159,76 Eur predstavujúcej poplatky v zmysle obchodných podmienok a zmluvy, súd uviedol, že žalobca vôbec nešpecifikoval a ani z predložených listinných dôkazov sa

súdu nepodarilo zistiť, z čoho táto suma pozostáva, a preto v tejto časti nedošlo k uneseniu dôkazného bremena žalobcom, a preto súd nárok žalobcu aj v tejto časti považoval za nedôvodný.

Na základe vykonaného dokazovania preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť z titulu zmluvy o spotrebiteľskom úvere 1.584,95 Eur, pozostávajúcej z 1 220,63 Eur, úroku z úveru vo výške 346,66 Eur a debetného zostatku vo výške 17,66 Eur, spolu 9,5 % úrokom z omeškania zo sumy 1 220,63 Eur od 6.10.2011 do zaplatenia a z titulu zmluvy o bežnom účte zaviazal žalovaného na zaplatenie debetného úroku vo výške 25 % ročne zo sumy 17,66 Eur od 1.10.2012. Vo vzťahu k priznanému príslušenstvu pohľadávky súd citoval ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 3 ods. 1, 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3, § 151 ods. 8 a § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že úspešnému žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania podľa pomeru jeho úspechu v rozsahu 81,56 % , pomeru úspechu žalovaného v rozsahu 18,44 %, t. j. vo výške 63,12 % z celkových jeho uplatnených trov konania. Trovy konania u žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za žalobný návrh vo výške 116,50 Eur, pričom pomerná časť, t. j. 63,12 % predstavuje 73,53 Eur a z trov právneho zastúpenia v sume 213,50 Eur, pričom pomerná časť predstavuje 134,76 Eur na náhradu ktorých súd žalovaného zaviazal. Poukázal na písomnú špecifikáciu trov právneho zastúpenia predloženú právnym zástupcom žalobcu.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie právny zástupca žalobcu. Namietal zamietavý výrok v časti dlžnej sumy, v časti nevyčíslených úrokov z úveru a úrokov z omeškania, z úrokov z úveru a poplatkov, ako aj výrok o trovách konania. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Poukázal na to, že postupom súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, ďalej, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Namietal postup súdu prvého stupňa spojený s doručením predvolania na nariadený termín pojednávania, najmä z hľadiska jeho včasnosti, ako aj výzvy na špecifikáciu výpočtu úroku z omeškania vo výške 193,13 Eur. Ďalej uviedol, že žalobcovi výzva na výpočet úroku z omeškania nebola doručená vôbec, súd mal k dispozícii všetky listinné dôkazy preukazujúce výšku daného nároku. Preverenie výšky vyčíslených úrokov nie je právnou otázkou, ale matematickým výpočtom vychádzajúcim z údajov, ktoré súd už mal k dispozícii. V zamietavom výroku namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Ďalej namietal zamietnutie žaloby v časti vyčíslených, ako aj nevyčíslených úrokov z úveru zo sumy 1.220,63 Eur vo výške 15,8 % ročne od 18.10.2012 do zaplatenia. V tejto časti poukázal taktiež na odôvodnenie rozhodnutia týkajúce sa dohody o výške úrokov s tým, že uviedol, že súd mu z tohto uplatneného úroku priznal len sumu 346,66 Eur i napriek tomu, že si žalobca uplatnil úroky z úveru vo výške 351,98 Eur od 18.10.2012. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé z akého dôvodu súd priznal len sumu 346,66 Eur namiesto 351,98 Eur. Aj v tejto časti považoval napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný. Ďalej poukázal na ust. § 497, 502 Obchodného zákonníka, ako aj ust. § 6 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a uviedol, že žalobca má nárok na odplatu za poskytnutie úveru do doby, keď mu žalovaný vráti všetky poskytnuté a nezaplatené peňažné prostriedky. Podľa jeho názoru úroky z úveru z istiny mu patria až do úplného zaplatenia istiny. Úrok z úveru nepredstavuje postih za včas nevrátené peňažné prostriedky, ale odplatu za to, že žalobca žalovanému poskytol peňažné prostriedky. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnený Zo súdnej praxe č. 5/1996, podľa ktorého úroky vo výške dohodnutej pri poskytnutí úveru patria do splatnosti úveru. Ak pre prípad omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov nebola dohodnutá sadzba úrokov, patria aj za dobu po splatnosti úveru úroky v rovnakej výške. Taktiež poukázal aj na iné rozhodnutia súdov a aj v tejto časti namietal nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, vrátane zamietnutej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania z úrokov z úveru a z poplatkov, ku ktorým uplatneným nárokom súd prvého stupňa neuviedol žiadne dôvody. Odôvodnenie v zamietavom výroku považoval právny zástupca žalobcu za zmätočné, nedostatočne odôvodnené a z tohto pohľadu nepreskúmateľné. Ďalej namietal výrok o trovách konania. Poukázal na to, že aj v tejto časti je napadnutý rozsudok nesprávny.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce

v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Odvolaním bol napadnutý zamietavý výrok a súvisiaci výrok o trovách konania, ktorého dôvodmi bol odvolací súd viazaný (§ 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, ako aj zisteným skutkovým stavom a odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v zamietavom výroku neuviedol dostatočné dôvody, na základe ktorých uplatnené nároky zamietol, najmä vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke vo výške 351,98 Eur je rozsudok zmätočný. Z odôvodnenia vyplýva, že v tejto časti uplatneného úroku z úveru vo výške 351,98 Eur, súd považoval dohodu o výške úrokov presahujúcich úrokovú mieru v bankách o 4 % ročne za platne dojednanú, i napriek tomu žalobcovi nevyhovel v celom rozsahu uplatneného úroku z úveru, t. j. nepriznal žalobcovi celkom sumu 351,98 Eur, ale len 346,66 Eur bez náležitého vyčíslenia priznanej sumy. V tejto časti je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné. K tvrdeniu súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcom vo vzťahu k uplatnenému nároku na zaplatenie poplatkov vo výške 159,76 Eur, ako aj úroku z omeškania k 17.10.2012 vo výške 193,13 Eur, odvolací súd poukazuje na to, že v spise na č. l. 45 - 48 je presná špecifikácia uplatnených nárokov predložená žalobcom, s ktorou sa zrejme súd prvého stupňa náležite nevysporiadal, a preto záver súdu o neunesení dôkazného bremena bol predčasný. Na základe písomnej výzvy súdu zo dňa 24.10.2013, právny zástupca žalobcu predložil špecifikáciu dlžnej sumy podaním zo dňa 2.12.2013, ako aj opravil petit žaloby.

Z tohto dôvodu odvolací súd uznal odvolanie žalobcu za dôvodné v zamietavom výroku a súvisiacom výroku o trovách konania, o ktorých súd prvého stupňa najprv rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a následne vyčíslil pomer úspechu a neúspechu v spore, ktoré odôvodnenie je taktiež zmätočné. Aj v tejto časti odvolací súd považoval odvolanie za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok v zamietavom výroku a súvisiacom výroku o trovách konania zrušil (§ 221 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku) a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Je ním nielen procesný postup súdu, ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť svoje práva.

V ďalšom konaní je úlohou súdu prvého stupňa sa opätovne zaoberať dôvodnosťou žaloby vo vzťahu k uplatnenému úroku z úveru nad priznanú sumu 346,66 Eur, v ktorej časti odvolanie podané nebolo, z uplatneného úroku z úveru žalobcom vo výške 351,98 Eur, ďalej úroku z omeškania vo výške 193,13 Eur a sumou 159,76 Eur z titulu poplatkov uplatnených žalobcom.

V občianskom súdnom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu im z ust. § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania ním tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena. Je povinnosťou súdu prvého stupňa oboznámiť sa s predloženou špecifikáciou uplatnených nárokov žalobcom nachádzajúcich sa v spise na č. l. 45 - 48 a na základe ich vyhodnotenia vo veci samej následne rozhodnúť.

Podľa § 226 Občianskeho súdneho poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.